

Noha a szegedi *Dolgozatokat* nem sikerült feltámasztani, de folyóiratok (így az *Acta Antiqua et Archaeologica*), valamint önálló kötetek és sorozatok tömege igyekezett betölteni a Dolgozatok megszűnése okozta űrt.

Előadásomban a szegedi Régészeti Intézet, később Régészeti Tanszék elmúlt száz évének legfontosabb kiadványainak (folyóiratoknak, köteteknek, könyvsorozatok) meglehetősen izgalmas történetét tekintem át, értékelve elődeink publikációs tevékenységét, de kitérve a jelen folyamataira is.

FÜLÖP Réka – GYŐRI-PÓRSZÁSZ Anna

8–11. századi vasabroncsos favödrök a Kárpát-medencében

Előadásunk témája egy kevésbé ismert, de annál gyakoribb tárgytypussal kapcsolatos kutatás jelenlegi stádiumának bemutatása. A temetkezési rítus egyik kiemelkedő elemeként említhetjük az étel- és italmellékletek adásának szokását, amelyben a szakirodalomból jól ismert állati maradványok és kerámiaedények mellett a vasabronccsal rendelkező faedények is helyet kaptak. Célunk, hogy a 8–11. századi temetkezési szokások közötti esetleges összefüggések vizsgálatának egy újabb rétegét jelenítsük meg. Mivel a korábbi szakirodalomból már ismerünk részeredményeket, így célunk ezek összefoglalása is.

GALLINA Zsolt – GULYÁS Gyöngyi – GULYÁS Bence – HARANGI Flórián

Migrációs folyamatok a kora avar kori Kárpát-medencében

Temetkezési szokások Babarc–Mérnökségi telep lelőhelyen

A kelet-baranyai Babarc határában 2021 és 2023 között a kora avar kor egyik leggazdagabb temetője került elő. A lelőhely jelentőségét azonban nem csak a több száz arany- és ezüstartgy adja, hanem az itt megfigyelt temetkezési rítusok, valamint a Kárpát-medencében eddig egyedülálló komplex szakrális tér. Mindezek fontos adalékot szolgáltatnak a 7. század eleji Avar Kaganátus etnikai viszonyaihoz is, ugyanis a legjobb párhuzamaik nem a germán-avar kevert lakossággal jellemezhető Délkelet-Dunántúlról, hanem a Tiszántúlról ismertek. Ebben a régióban egy észak-pontuszi eredetű sztyeppei közösség – egyes vélemények szerint az írásos forrásokból ismert kutrigurok – telepedtek le. Előadásunkban ezt a Kárpát-medencén belüli kapcsolatrendszert elemezzük, regionális kontextusba helyezve a temetőt.